

ca polaba și soraba, prezintă asemenea forme perifrastice¹. Acad. Bohuslav Havránek consideră acest tip de perfect chiar ca un „fenomen european”². E evident că limbile balcanice sînt în această privință mai puțin unitare decît cele vest-europene.

6. Printre trăsăturile comune ale limbilor balcanice se citează și numeroase locuțiuni care îndeplinesc felurite funcțiuni, ca de exemplu locuțiunea conjuncțională *cu toate acestea*, construită ca gr. *μὲλα ταῦτα*, alb. *me gjithë këta*, bulg. *pri vse tova*. Ea se regăsește și în multe alte limbi, ca franceza, italiana, rusa, daneza etc.³. Locuțiuni, avînd aceeași funcțiune ca cele amintite, din limbile vest-europene de tipul it. *nientemeno*, fr. *néanmoins*, engl. *nevertheless*, germ. *nichtsdestoweniger*, constituite după unul și același model, nu par a avea corespondente în alte grupuri de limbi.

★

★ ★

Exemplele de divergență a limbilor aparținînd uniunii lingvistice balcanice și de concordanțe între limbile vest-europene pot fi înmulțite. Concordanțele vest-europene sînt probabil tot atît de numeroase ca cele constatate între limbile balcanice. Îndeosebi dacă se ține seamă și de graiurile regionale se descopăr deosebiri însemnate între limbile balcanice, cum este cazul vocalei *ə*, despre care se spunea că există în cele trei limbi care constituie nucleul uniunii lingvistice balcanice — româna, bulgara și albaneza⁴. În realitate multe graiuri bulgare, macedonene și albaneze nu cunosc o vocală de tipul lui *ə*. De aceea e de dorit să se procedeze la întocmirea unui atlas lingvistic balcanic sau la atlase separate pe țări în care să se arate răspîndirea pe teren a „balcanismelor”.

К ВОПРОСУ О ЯЗЫКОВЫХ СОЮЗАХ (Балканские и западноевропейские языки)

(Резюме)

В случае языковых союзов следует принимать во внимание и черты, отделяющие один язык от другого в рамках союза. Следует также обращать больше внимания на областные говоры, а не только на литературные языки. Применительно к балканскому языковому союзу преувеличивались черты сходства между языками. Во многих отношениях балканские языки обнаруживают больше несходства, чем западноевропейские языки. Последние также образуют языковой союз, пожалуй, столь же сплоченный, как и балканский.

¹ L. V. Ščerba, *Izbrannye raboty po jazykoznaniju i fonetike*, I, o.c., p. 51; Bohuslav Havránek, *Zur Problematik der Sprachmischung*, * Travaux linguistiques de Prague », 2, 1966, p. 89.

² *Ibid.*, p. 90.

³ Kr. Sandfeld, *Linguistique balkanique. Problèmes et résultats*, Paris, 1930, p. 210.

⁴ Sandfeld, *ibid.*, p. 12 urm., 124 urm.